

OKRESNÝ ÚRAD TRNAVA

ODBOR OPRAVNÝCH PROSTRIEDKOV

Pozemkový referát

Vajanského 2, P.O.BOX 3, 917 02 Trnava

Číslo spisu

OU-TT-OOP6-2021/030727-006

Trnava

03. 12. 2021

Rozhodnutie

o odvolaní

Popis konania / Účastníci konania

Okresný úrad Trnava, odbor opravných prostriedkov, pozemkový referát ako orgán príslušný v zmysle ustanovenia uvedeného v § 4 ods. 2 písm. b) a § 4 ods. 4 zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 220/2004 Z. z.“) v spojení s § 58 ods. 1, v súlade s § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správnom konaní“) v konaní o odvolaní Michala Šeda, bytom Pečeňady 43, 922 07 Pečeňady, zo dňa 16.09.2021 a odvolaní Poľnohospodárskeho družstva Žlkovce-Ratkovce, so sídlom Ratkovce č. 920 zo dňa 07.10.2021, ktorí sa v zákonnej lehote odvolali proti rozhodnutiu Okresného úradu Trnava, pozemkového a lesného odboru č. OU-TT-PLO-2021/012839-009 zo dňa 30.08.2021, rozhodol takto:

Výrok

Okresný úrad Trnava, odbor opravných prostriedkov, pozemkový referát, podľa § 59 ods. 2 zákona o správnom konaní m e n í časť výroku rozhodnutia Okresného úradu Trnava, pozemkového a lesného odboru OU-TT-PLO-2021/012839-009 zo dňa 30.08.2021

v časti Zoznam protieróznych opatrení navrhovaných Pôdnou službou, 1. Vytvorenie zasakovacích pásov, ktorý znie:

„Optimálne je využitie tráv, d'atelinotráv alebo viacročných krmovín.“

nasledovne:

„Optimálne je využitie tráv, d'atelinotráv, viacročných krmovín a akejkoľvek hustosiatej obilniny, pričom uvedená plocha musí byť krytá minimálne do konca septembra, resp. celé vegetačné obdobie.“

a v časti Zabezpečenia protieróznej ochrany v okolí križovatky ciest II/504 a III/1311, ktorý znie:

„Na základe informácií a fotodokumentácie, ktoré tvoria prílohu žiadosti o vykonanie prieskumu ohrozenia poľnohospodárskej pôdy degradáciou a vypracovanie návrhu ochranných protieróznych opatrení boli identifikované z pohľadu eróznej ohrozenosti ako rizikové plochy aj diely pôdných blokov Veľké Kostofany 7901/1 a Leopoldov 6002/1, ktoré sa nachádzajú juhozápadne od križovatky II/504 a III/1311. Na plochách v okolí križovatky dochádza k zaplavovaniu vodou a erodovaného materiálu. Svahovitosť týchto plôch do 3° nie je veľká, a preto sa predpokladá, že k erózii a následnému zaplaveniu križovatky dochádza z dôvodu, že uvedené plochy sú zavlažované a zároveň predstavujú veľkú výmeru monokultúry bez akéhokoľvek prerušenia, takže aj na malom svahu má voda dostatočný

čas, aby nabrala energiu a aj dostatočné množstvo, ktoré následne spôsobuje zaplavenie križovatky a jej okolia. Pre obmedzenie erózných procesov navrhuje Pôdna služba diely Veľké Kostolany 7901/1 a Leopoldov 6002/1 rozčleniť na menšie časti. Ako vhodné sa javí odčleniť plochy s miernym svahom, ktorý smeruje k príľahlej ceste a križovatke a pri pestovaní plodín s nízkou protieróznou ochranou využívať ochrannú agrotechniku. Na plochách v okolí ciest II/504 a III/1311 navrhuje vytvorenie zasakovacích pásov v minimálnej šírke 12 m, ktoré by mali zabezpečiť obmedzenie zmyvu erodovaného materiálu na cestu.“

nasledovne:

„Na základe informácií a fotodokumentácie, ktoré tvoria prílohu žiadosti o vykonanie prieskumu ohrozenia poľnohospodárskej pôdy degradáciou a vypracovanie návrhu ochranných protierózných opatrení boli identifikované z pohľadu eróznej ohrozenosti ako rizikové plochy aj diely pôdných blokov Veľké Kostolany 7901/1 a Leopoldov 6002/1, ktoré sa nachádzajú juhozápadne od križovatky II/504 a III/1311. Na plochách v okolí križovatky dochádza k zaplavovaniu vodou a erodovaného materiálu. Svahovitost' týchto plôch do 3° nie je veľká, a preto sa predpokladá, že k erózii a následnému zaplaveniu križovatky dochádza z dôvodu, že uvedené plochy sú zavlažované a zároveň predstavujú veľkú výmeru monokultúry bez akéhokoľvek prerušenia, takže aj na malom svahu má voda dostatočný čas, aby nabrala energiu a aj dostatočné množstvo, ktoré následne spôsobuje zaplavenie križovatky a jej okolia. Pre obmedzenie erózných procesov navrhuje Pôdna služba diely Veľké Kostolany 7901/1 a Leopoldov 6002/1 rozčleniť na menšie časti. Ako vhodné sa javí odčleniť plochy s miernym svahom, ktorý smeruje k príľahlej ceste a križovatke a pri pestovaní plodín s nízkou protieróznou ochranou využívať ochrannú agrotechniku. Na plochách v okolí ciest II/504 a III/1311 navrhuje vytvorenie zasakovacích pásov v minimálnej šírke 12 m, ktoré by mali zabezpečiť obmedzenie zmyvu erodovaného materiálu na cestu. Zasakovacie pásy môžu byť tvorené akoukoľvek hustosiatou obilninou a v prípade, že plochy poľnohospodárskej pôdy v okolí križovatky budú obhospodarované ochrannou agrpotechnikou, zasakovacie pásy v tejto časti môžu byť nahradené trvalým krytím inou plodinou s využitím ochrannej agrotechniky (no till, strip till).“

Ostatné časti výroku ako aj ďalšie časti rozhodnutia Okresného úradu Trnava, pozemkového a lesného odboru č. OU-TT-PLO-2021/012839-009 zo dňa 30.08.2021 ostávajú nezmenené a v platnosti.

Toto rozhodnutie je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia Okresného úradu Trnava, pozemkového a lesného odboru č. OU-TT-PLO-2021/012839-009 zo dňa 30.08.2021.

Odôvodnenie

Dňa 10.10.2019 požiadala Obec Žlkovce Výskumný ústav pôdoznanectva a ochrany pôdy, odbor pôdnej služby, pracovisko Bratislava, Trenčianska 55, 821 09 Bratislava (ďalej len „Pôdna služba“) o vykonanie prieskumu ohrozenia poľnohospodárskej pôdy degradáciou, najmä v dôsledku vodnej erózie, na parcelách registra KN-C č. 1251/3, 1296/1, 1410/1, 1410/4, 1539, 1540/1, 1684/1 a k nej príľahlej časti parciel 1686/1 v k. ú. Žlkovce, okres Hlohovec a vypracovanie návrhu ochranných protierózných opatrení zameraných na odstránenie príp. zmiernenie degradácie poľnohospodárskej pôdy v ohrozených oblastiach ako aj súvisiacich negatívnych vplyvov na zastavané územie obce Žlkovce, cestné komunikácie a iné technické diela a celkovo krajinu v dotknutej oblasti.

Terénna ohliadka lokalít postihnutých vodnou eróziou sa uskutočnila dňa 09.12.2019 za prítomnosti Pôdnej služby, zástupcu užívateľa Poľnohospodárskeho družstva Žlkovce-Ratkovce, starostu obce a pracovníkov Okresného úradu v Trnave, pozemkového a lesného odboru.

Pôdna služba vypracovala dňa 23.03.2021 „Odborné stanovisko k erózii poľnohospodárskej pôdy v k. ú. Žlkovce“, v ktorom sa uvádza, že na výmere 562 ha poľnohospodárskej pôdy v k. ú. Žlkovce na parcelách KN-C a KN-E, uvedených v prílohe č. 1 rozhodnutia OÚ TT, PLO, dochádza v súvislosti s výraznými zmenami rozloženia zrážok v priebehu roka k eróznej ohrozenosti pôdy vodnou eróziou.

Oznámením Okresného úradu Trnava, pozemkového a lesného odboru (ďalej len „OÚ TT, PLO“) zo dňa 21.05.2021 sa začalo konanie vo veci uloženia opatrení na ochranu poľnohospodárskej pôdy pred eróziou v zmysle § 5 ods. 3 zákona č. 220/2004 Z.z. na návrh odborného stanoviska k erózii poľnohospodárskej pôdy v k. ú. Žlkovce.

Keďže k uvedenému oznámeniu neboli vznesené žiadne námietky a pripomienky, OÚ TT, PLO vydal rozhodnutie č. OU-TT-PLO-2021/012839-009 zo dňa 30.08.2021, v ktorom v zmysle § 5 ods. 3 zákona č. 220/2004 Z.z. v k. ú. Žlkovce uložil všetkým užívateľom, nájomcom poľnohospodárskej pôdy v rizikových lokalitách, a to Poľnohospodárskemu družstvu Žlkovce – Ratkovce so sídlom v Ratkovciach, samostatne hospodáriacim roľníkom (SHR) – Ing. Marcele Stankovej, bytom Žlkovce č. 119; Milanovi Bokorovi, bytom Žlkovce č. 213; Rastislavovi

Stankovi, bytom Žilkovce č. 120; Ing. Marcela Stankovej, bytom Žilkovce č. 119; Michalovi Šedovi, bytom Pečeňady č. 43; Martinovi Daniškovi, bytom Žilkovce č. 111; Márii Bokorovej, bytom Žilkovce č. 213 a spoločnostiam SLOV-MART, s r.o., so sídlom Kátlovce č. 342 a Emart, s.r.o., so sídlom Trakovice č. 1 (údaje podľa grafických príloh a údajov na webovom sídle Pôdohospodárskej platobnej agentúry (PPA) www.apa.sk “Geopriestorová žiadosť o podporu, Kampaň 2021”), povinnosť vykonávať trvalú a účinnú protieróznou ochranu poľnohospodárskej pôdy vykonávaním ochranných protieróznych opatrení poľnohospodárskej pôdy v k. ú. Žilkovce na parcelách KN-C a KN-E č. nasledovne:

Vid' Príloha č. 1 – Parcely KN-C a KN-E č. podľa pôdných blokov LPIS a navrhované opatrenia, ktorá je súčasťou rozhodnutia č. OU-TT-PLO-2021/012839-009 zo dňa 30.08.2021.

Rozsah a stupeň poškodenia poľnohospodárskej pôdy so zreteľom na limitné hodnoty , stanovené Prílohou č. 6 k Vyhláske Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 508/2004 Z.z. pre eróziu poľnohospodárskej pôdy boli spracované Pôdnou službou Tab. 3 – Triedy stupňa eróznej ohrozenosti pôdy – index SEOP (Alena, 1986). (Obr. 6 – Zobrazenie kultúrnych dielov na podklade vrstvy tried stupňa eróznej ohrozenosti pôd, zdroj „Odborné stanovisko k erózii poľnohospodárskej pôdy v k. ú. Žilkovce“, vypracovaný Pôdnou službou), ktorá je prílohou rozhodnutia č. OU-TT-PLO-2021/012839-009 zo dňa 30.08.2021.

Na základe údajov z modelu eróznej ohrozenosti a pozorovaní v teréne boli identifikované tri rizikové lokality, ktoré je potrebné z hľadiska protieróznej ochrany riešiť:

(Obr. 7 – Identifikácia kritických miest, zdroj „Odborné stanovisko k erózii poľnohospodárskej pôdy v k. ú. Žilkovce“, vypracovaný Pôdnou službou, ktoré je prílohou rozhodnutia č. OU-TT-PLO-2021/012839-009 zo dňa 30.08.2021).

1. Brehy kanálu „Manivier“.

Kanál „Manivier“ odvádza vodu v smere od jadrovej elektrárne Jaslovské Bohunice. V dôsledku havárií na elektrárni A1 v jadrovej energetickom komplexe Jaslovské Bohunice došlo ku kontaminácii pôdy brehov kanála (Slávik, O., Morávek, J., 2003). Brehy kanálu boli vyhodnotené modelom eróznej ohrozenosti ako výrazne ohrozené. Z uvedeného dôvodu je potrebné zabezpečiť brehy kanálu pred vodnou eróziou.

2. Križovatka ciest II/504 a III/1311.

Na juhozápadnej strane uvedenej križovatky sa nachádzajú diely pôdných blokov Veľké Kostolany 7901/1 a Leopoldov 6002/1. Uvedené plochy v smere k ceste III/1311 majú mierny sklon do 3°, čo v kombinácii s veľkosťou uvedených blokov a využívaním závlah spôsobuje eróznym zmyv a hromadenie vody a erodovaného materiálu pozdĺž cesty II/504 a najmä v okolí premostenia cez kanál „Manivier“.

3. Svahovité plochy v juhovýchodnej časti obce Žilkovce nad rodinnými domami a záhradami.

Plochy dielov pôdných blokov Leopoldov 5002/1, 5006/1, 5007/1, 5009/1, 6002/1 a 6102/1 majú zvlhnutý terén s časťami so svahovitosťou 7° - 12°, ktoré boli modelom eróznej ohrozenosti identifikované ako výrazne ohrozené vodnou eróziou. Zrážková voda a erodovaný materiál z týchto svahov odteká smerom k záhradám a rodinným domom a taktiež k cestnej komunikácii.

Zoznam protieróznych opatrení navrhovaných Pôdnou službou:

1. Vytvorenie zasakovacích pásov

Zasakovacie pásy sú líniové prvky ochrany pôdy, ktoré sú vedené po vrstevnici, pričom v prípade trvalého trávneho pokrytia sú pripravené aj na možnú výsadbu stromov. Ich cieľom je previesť povrchový odtok na podpovrchový a v prípade umiestnenia na brehoch vodných tokov zabrániť eróznemu zmyvu do recipientu. Ide o pás inej ako širokoriadkovej plodiny s minimálnou šírkou 12 m tak, aby pretínal všetky odtokové línie povrchovej vody. Optimálne je využitie tráv, ďatelinotráv alebo viacročných krmovín.

V uvedených prípadoch slúžia zasakovacie pásy ako:

- Bariéra pred eróznym zmyvom do kanálu „Manivier“ a taktiež na prilahlé cestné komunikácie,
- Ochrana pred výmoľovou eróziou v líniiach sústredeného odtoku (údolnice – lineárne svahové depresie), ktorý sa vyznačuje veľkou transportnou schopnosťou a umožňuje odos plavením na veľkú vzdialenosť.

2. Vyčlenenie plôch s vysokou eróznou ohrozenosťou s možnosťou pestovať iba plodiny s dobrou protieróznou ochranou

Na týchto plochách je vylúčené pestovanie širokoriadkových plodín (kukurica, zemiaky, repa, bôb, sója a slnečnica). Porasty repky olejnej a obilnín odporúčame zakladať s použitím podsevu ďatelinovín.

3. Vyčlenenie plôch s nízkou eróznou ohrozenosťou s možnosťou pestovania plodín s nízkou protieróznou ochranou (širokoriadkové plodiny) iba za podmienok využitia pôdoochranných technológií:

- bezorbová agrotechnika,
- siatie/sadenie mulča,
- siatie/sadenie do plynkej podmiety,
- siatie/sadenie do ochrannej plodiny (napr. do vymrzajúcej medziplodiny, do podsevu – sejba najneskôr s hlavnou plodinou),
- jamkovanie.

Využitie pôdoochranných technológií má tú výhodu, že do určitej miery umožňuje aj uplatnenie plodín, ktoré majú nízkou protieróznou účinnosť, avšak sú trhovo významné. Pre pôdoochranné technológie je charakteristické minimálne 30% pokrytie pôdy pozberovými rastlinnými zvyškami do doby vzchádzania porastu a zníženie intenzity spracovania pôdy. Pri vyčlenených plochách je odporúčané 20% pokrytie pri zakladaní porastu, minimálne 10% pokrytie do 30. júna.

Konkrétne navrhované protierózne opatrenia vo vymedzených rizikových lokalitách:

Zabezpečenie protieróznej ochrany v okolí kanálu „Manivier“

Kanál Manivier je z oboch strán brehu obklopený poľnohospodársky využívanými plochami Veľké Kostolany 2012/1, 2908/1, 6702/1, 6801/1 a 6901/1. Väčšina výmery sa nachádza na svahoch so sklonom do 3% v smere ku kanálu „Manivier“, pričom v tesnej blízkosti kanálu sa sklon svahu zväčšuje a dosahuje svahovitost' 3° - 7°. Na základe výsledkov modelu eróznej ohrozenosti a po zhodnotení stupňa eróznej ohrozenosti patria svahy do kategórie výrazne erózne ohrozených. Okrem samotného sklonu svahu prispieva k eróznej ohrozenosti veľkosť pôdnych dielov pôdnych blokov, obsiahnutých súvislo jednou plodinou, čo prispieva v svahovitých častiach k zväčšeniu energie povrchového odtoku.

Na plochách dielov so svahom 3° - 7° navrhuje Pôdna služba obmedziť pestovanie plodín s nízkou protieróznou účinnosťou, a to s výnimkou využitia pôdoochranných opatrení. Týmto sa obmedzí intenzita vodnej erózie na týchto plochách, a teda aj množstvo splavovaného materiálu.

Pre zabezpečenie stability brehov kanálu navrhuje Pôdna služba vytvorenie zasakovacích pásov v minimálnej šírke 12 m, ktorých cieľom je stabilizovať svahovitú časť, vytvoriť bariéru povrchového odtoku a v neposlednom rade zabrániť aj zmyvu agrochemikálií do kanálu. Tvar zasakovacích pásov by mal kopírovať svahovité časti, čo znamená, že pás nekopíruje len breh kanálu, ale aj časť v smere proti svahu.

Zabezpečenie protieróznej ochrany v okolí križovatky ciest II/504 a III/1311

Na základe informácií a fotodokumentácie, ktoré tvoria prílohu žiadosti o vykonanie prieskumu ohrozenia poľnohospodárskej pôdy degradáciou a vypracovanie návrhu ochranných protieróznych opatrení boli identifikované z pohľadu eróznej ohrozenosti ako rizikové plochy aj diely pôdnych blokov Veľké Kostolany 7901/1 a Leopoldov 6002/1, ktoré sa nachádzajú juhozápadne od križovatky II/504 a III/1311. Na plochách v okolí križovatky dochádza k zaplavovaniu vodou a erodovaného materiálu. Svahovitost' týchto plôch do 3° nie je veľká, a preto sa predpokladá, že k erózii a následnému zaplaveniu križovatky dochádza z dôvodu, že uvedené plochy sú zavlažované a zároveň predstavujú veľkú výmeru monokultúry bez akéhokoľvek prerušenia, takže aj na malom svahu má voda dostatočný čas, aby nabrala energiu a aj dostatočné množstvo, ktoré následne spôsobuje zaplavenie križovatky a jej okolia. Pre obmedzenie erózných procesov navrhuje Pôdna služba diely Veľké Kostolany 7901/1 a Leopoldov 6002/1 rozčleniť na menšie časti. Ako vhodné sa javí odčleniť plochy s miernym svahom, ktorý smeruje k príľahlej ceste a križovatke a pri pestovaní plodín s nízkou protieróznou ochranou využívať ochrannú agrotechniku. Na plochách v okolí ciest II/504 a III/1311 navrhuje vytvorenie zasakovacích pásov v minimálnej šírke 12 m, ktoré by mali zabezpečiť obmedzenie zmyvu erodovaného materiálu na cestu.

Zabezpečenie protieróznej ochrany na svahovitých plochách v juhovýchodnej časti obce Žilkovce nad rodinnými domami a záhradami

Poľnohospodárske pozemky s najväčšou svahovitosťou, a teda aj rizikom erózie, sa nachádzajú na juhozápade obce, kde susedia priamo so záhradami a domami s popisnými číslami 187 – 216. Zrážková voda začína stekať a erodovať povrch poľnohospodárskej pôdy už na svahovitej časti dielu Leopoldov 6002/1, ktorý tvorí lievnik, ktorý prechádza cez poľnú cestu a smeruje ďalej na diel Leopoldov 2102/1. Na tomto diely sa nachádzajú dve líniové svahové depresie lemované svahmi so sklonom 7° - 12°. Tieto depresie vytvárajú línie sústredeného odtoku vody stekajúcej z vyššie položeného dielu Leopoldov 6002/1 a umožňujú rýchly odtok vody a erodovaného materiálu v smere na

záhrady rodinných domov, ktoré sa nachádzajú v najnižšej časti a ďalej v smere príľahlej cestnej komunikácie. Uvedená komunikácia je ohrozená splavovaním erodovaného materiálu aj zo svahovitej časti dielu Leopoldov 3102/1.

Diel Leopoldov 5007/1 je evidovaný ako trvalý trávny porast, a teda je optimálne zabezpečený pred eróziou. Podobne by bolo vhodné zatrávniť aj diel Leopoldov 5009/1. Na dieloch Leopoldov 5006/1 a 5002/1 navrhuje Pôdna služba obmedziť pestovanie širokoriadkových plodín s výnimkou pri využívaní ochrannej techniky.

Vzhľadom na veľký sklon svahov na časti dielu Leopoldov 6102/1 navrhuje Pôdna služba túto časť vymedziť a vylúčiť na nej pestovanie širokoriadkových plodín, teda plodín s nízkou protieróznou účinnosťou. Podobne na svahovitej časti dielu Leopoldov 6002/1 v tvare lieviku sa navrhuje vylúčiť pestovanie širokoriadkových plodín. Dve lokálne líniové depresie, ktoré smerujú k záhradám rodinných domov sa navrhujú využiť na vytvorenie zasakovacieho pásu, ktorý vytvorí podmienky pre lepšie vsakovanie zrážkovej vody. Zasakovací pás by mal byť tvorený líniou 2 x 12 m okolo spádnice a rozširovať sa smerom k ústi do obce. Zmena hospodárenia s vylúčením širokoriadkových plodín na príľahlých svahoch prispieva taktiež k stabilizácii zasakovacieho pásu. Rovnako sa navrhuje vytvoriť zasakovací pás na poľnej ceste oddeľujúcej diely Leopoldov 6002/1 a Leopoldov 6102/1, ktorý bude slúžiť ako bariéra pred stekaním zrážkovej vody a erodovaného materiálu do nižších častí.

Obmedzenie pestovania širokoriadkových plodín s výnimkou pri využívaní ochrannej agrotechniky navrhuje Pôdna služba na svahovitej časti dielu Leopoldov 6102/1, a to z dôvodu minimalizovania erózných procesov, ktoré spôsobovali vyplavenie erodovaného materiálu o vody na príľahlú komunikáciu pod svahom. Na diely Leopoldov 5012/1 sa navrhuje na svahovitej časti na 7°- 12° pestovať iba hustosiate viacročné plodiny – d'atelinoviny, d'atelinotrávy, trávne porasty, s cieľom zabezpečiť ich trvalé krytie porastom alebo vytvoriť bariéry – zasakovacie pásy, ktoré by obmedzili odnos erodovaného materiálu v smere do intravilánu.

Ďalšie odporúčania podľa návrhu Pôdnej služby:

Pri protieróznej ochrane hrá dôležitú úlohu vrstevnicové obrábanie pôdy. To znamená:

- orba v smere obracania do svahu,
- sejba plodín do riadkov paralelných s vrstevnicami,
- pohyb mechanizmov po tých istých koľajach paralelných s vrstevnicami.
- Pri nepriepustnom podorníči podrývanie do hĺbky 35 – 40 cm s cieľom zvýšiť vodopriepustnosť profilu

Pri pestovaní zemiakov je možné použiť technológiu hrádzkovania alebo jamkovania, pri ktorej sa vytvárajú hrádzky alebo jamky medzi hriadkami, ktoré obmedzujú povrchový odtok. Plochy so svahovitosťou nad 12° sa navrhujú zatrávniť.

Podľa § 24 zákona č. 220/2004 Z.z. odborný dohľad a kontrolu nad vykonávanými opatreniami vykoná OÚ TT, PLO v spolupráci s Pôdnou službou v termíne do 31.12.2022.

Rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu č. j. OÚ-TT-PLO-2021/012839-009 zo dňa 30.08.2021 bolo vydané na podklade týchto údajov:

- a) Odborné stanovisko k erózii poľnohospodárskej pôdy v k. ú. Žlkovce, spracovaný Výskumným ústavom pôdoznalectva a ochrany pôdy Bratislava, Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum zo dňa 23.03.2021
- b) Základné identifikačné údaje o dotknutých poľnohospodárskych pozemkoch podľa údajov katastra nehnuteľností – katastrálne územie, parcelné číslo, druh pozemku, údaj o kóde BPEJ, ochranné opatrenie – Identifikácia Žlkovce, spracovaná Výskumným ústavom pôdoznalectva a ochrany pôdy Bratislava, Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum
- c) Kópia katastrálnej mapy s vyznačením parcely navrhovanej na odňatie, vyhotovená automatizovaným spôsobom z Informačného systému katastra nehnuteľností Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky na portáli <https://oversi.gov.sk> pod zákaz. Č. 53595/2021 zo dňa 27.04.2021, evidenčné číslo záznamu o zaručenej konverzii č. 6674-210427-6, pod zákaz. Č. 53593/2021 č. 6674-210427-4, č. 6674-210427-5

Proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu podal v zákonom stanovenej lehote Michal Šedo, bytom Pečeňady 43, 922 07 Pečeňady (ďalej len „odvolateľ 1“) odvolanie, doručené správne mu orgánu dňa 20.09.2021.

Odvolateľ 1 vo svojom odvolaní uvádza, že obhospodaruje parcelu o výmere 1,13 ha, č. p. 1410/1, 1407/1 a 1404/1 v k. ú. Žlkovce, ktorá sa nachádza pozdĺž hlavnej cesty Malženice – Pečeňady, medzi križovatkou ciest II/504 a III/1311 a kanálom Manivier. Jej priemerná šírka je 25 m. Na parcele sa nachádzajú: šachta TAVOS, 2x šachta JAVYS a 2x zavlažovací hydrant Hydromeliorácií, ktorý na závlahu nevyužíva.

Podľa správy pôdneho znalca pána Ing. Pavla Bezáka má parcela sklon 1 – 3 stupňa na 98% výmery a sklon 3 – 7 stupňov na 2% výmery. Z hľadiska stupňa eróznej ohrozenosti je 98% výmery neohrozená až mierne ohrozená pôda a 2% výmery je stredne ohrozená pôda.

Podľa rozhodnutia OÚ TT, PLO má odvolateľ 1 vytvoriť zasakovací pás v minimálnej šírke 12 m, ktorý kopíruje breh kanálu Manivier a druhý, ktorý kopíruje hlavnú cestu / Malženice – Pečeňady / v smere proti svahu. Ďalej má použiť vrstevnicové obrábanie pôdy.

Odvolateľ 1 argumentuje, že zo všetkých dotknutých účastníkov konania obrába najmenšiu plochu pôdy, na ktorej má vytvoriť zasakovací pás v minimálnej šírke 12 m, ktorý kopíruje breh kanálu Manivier a druhý, tak isto min. 12 m široký, ktorý kopíruje hlavnú cestu / Malženice – Pečeňady / v smere proti svahu, čo pri jeho výmere činí cca 78% plochy parcely. A zároveň má použiť vrstevnicové obrábanie pôdy, čo je na zvyšných 12 m šírky nemožné. Zámena pôdy, ktorú má v náhradnom užívaní s PD Žlkovce nie je možná, nakoľko z jednej strany je cestná komunikácia a z druhej strany obhospodaruje pôdu SHR p. Bokor. PD Žlkovce o tak malú parcelu a za týchto okolností nemá záujem. Z toho vyplýva, že obhospodarovanie pôdy pri dodržaní rozhodnutia OÚ TT, PLO je preňho stratové a neuskutočiteľné, navyše likvidačné.

Na základe vykonaného prieskumu dňa 09.12.2019 (na ktoré nebol prizvaný ako zúčastnená osoba) bolo zistené, že na plochách v okolí križovatky dochádza k zaplavovaniu vodou a erodovaného materiálu z dôvodu, že uvedené plochy nad cestou III/1311 sú zavlažované a predstavujú veľkú výmeru širokoriadkovej monokultúry (napr. kukurica, zemiaky) bez akéhokoľvek prerušenia a sadené proti vrstevnici. Tieto veľké pôdne bloky sú vyššie položené ako ním obrábaná parcela, voda z nich tečie na križovatku ciest II/504 a III/1311 a ďalej po ceste smer Pečeňady a vteká do Manivieru. Nakoľko popri ceste sú zanesené priekopy, voda tečie po vozovke a v nižšie položených miestach sa vylieva aj na poľnohospodársku pôdu. Parcela patriaca odvolateľovi 1 sa nachádza pod touto cestou, a teda nepredstavuje žiadne nebezpečenstvo z hľadiska erózie smerom na cestu. Odvolateľ 1 preto kontaktoval p. starostu obce Žlkovce a na základe ich rozhovoru mu prisľúbil, že bude kontaktovať pána Nemčeka zo Správy ciest ohľadom vyčistenia, prípadne dobudovania priekop po oboch stranách hlavnej cesty.

Z hľadiska protieróznej ochrany v okolí kanálu Manivier ním obhospodarovaná parcela nemá pri brehoch Manivier sklon, ale rovinu, miestami opačný sklon (od Manivieru smerom k parcele), a teda nepredstavuje žiadne erózne nebezpečenstvo. Navyše brehy kanála Manivier sú husto zarastené trvalým porastom náletových drevín, krikov a tráv. Preto je vytváranie zasakovacieho pásu zbytočné.

Odvolateľ 1 si je vedomý povinnosti vykonávať trvalú a účinnú protieróznu ochranu poľnohospodárskej pôdy a aj ju vykonáva v rámci svojich možností, a to nasledovným spôsobom: pestuje výlučne obilniny, ktoré sú plodinou s dobrou protieróznou ochranou, čím dosiahne vysoké pokrytie pôdy až do júla, kedy je žatva. Po zbere úrody necháva väčšie strnisko, ktoré nepodmieta, ale necháva ho zarásť, prípadne seje medziplodinu, aby nedochádzalo k erózii pôdy. Zároveň nevytvára veľkú výmeru monokultúry a nezavlažuje.

Po zvážení všetkých vyššie uvedených skutočností žiada o znovu posúdenie navrhovaných opatrení v súvislosti s parcelami č. 1410/1, 1407/1 a 1404/1 a zrušenie opatrení, prípadne o udelenie výnimky vzhľadom k výmere a polohe parciel.

K podanému odvolaniu sa vyjadril účastník konania Poľnohospodárske družstvo Žlkovce – Ratkovce, so sídlom v Ratkovciach č. 920 (ďalej len „odvolateľ 2“) listom zo dňa 07.10.2021, ktorým sa pridáva k podanému odvolaniu a žiada OÚ TT, PLO o celkové prehodnotenie rozhodnutia zo dňa 30.08.2021 o uložení opatrení na ochranu poľnohospodárskej pôdy pred eróziou, a to najmä, nie však výlučne, z dôvodu neštandardnosti uložených obmedzení/ opatrení.

Odvolateľ 2 nesúhlasí so zahrnutím križovatky II/504 a III/1311 do rizikových lokalít, ktoré je potrebné z hľadiska protieróznej ochrany riešiť. V danej lokalite ide o mierny sklon do 3%. Pri ornej pôde s takýmto sklonom nie je potrebné ani bežné zavádzať akékoľvek obmedzenia pre hospodárenie. Obmedzením hospodárenia v danej lokalite by došlo k bezdôvodnému zníženiu hospodárskej hodnoty daných pozemkov a finančným stratám, ktoré sú veľkého rozsahu. Odvolateľ 2 si uvedomuje potrebu ochrany poľnohospodárskej pôdy pred eróziou, avšak takéto opatrenia by sa podľa neho mali v prvom rade zamerať na pôdu so sklonom 7% a viac. Preto žiada o prehodnotenie podmienok v rozhodnutí OÚ TT, PLO č. OU-TT-PLO-2021/012839 zo dňa 30.08.2021.

Okresný úrad Trnava, pozemkový a lesný odbor doručeným odvolaniami nevyhoveli, a preto ich v zmysle § 57 ods. 2 zákona o správnom konaní pripisom zo dňa 19.10.2021 spolu s kompletným spisovým materiálom odstúpil Okresnému úradu Trnava, odboru opravných prostriedkov (ďalej len „OÚ TT, OOP“ alebo „odvolací orgán“) ako príslušnému odvolaciemu orgánu na preskúmanie.

Odvolací orgán preskúmal v celom rozsahu napadnuté rozhodnutie OÚ TT, PLO č. OU-TT-PLO-2021/012839-009 zo dňa 30.08.2021 ako aj na vec sa vzťahujúci spisový materiál v zmysle § 59 ods. 1 zákona o správnom konaní a konštatuje nasledovné:

Podľa § 46 zákona o správnom konaní musí byť rozhodnutie v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 3 ods. 1 zákona o správnom konaní Správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Podľa § 3 ods. 4 zákona o správnom konaní rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci.

Podľa § 32 ods. 1 zákona o správnom konaní je správny orgán povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 32 ods. 2 zákona o správnom konaní podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správnemu orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

Povinnosťou správneho orgánu je zistiť všetky skutočnosti dôležité pre rozhodnutie a doplniť podklad pre rozhodovanie do tej miery, aby bol spoľahlivým základom pre jeho rozhodnutie. Správny orgán musí na základe podkladov pre rozhodnutie a na základe dokazovania nadobudnúť dostatočnú vedomosť o faktických okolnostiach prípadu, pričom tento stav je preukázateľný a nepochybný. Je potrebné zabezpečiť úplnosť zistenia a dbať na to, aby skutkové zistenia vyvedené z vykonaných vyšetrovaní zodpovedali skutočnosti. Správny orgán je tak povinný urobiť z úradnej povinnosti v každom konaní, v ktorom môže byť dotknutý verejný záujem, bez ohľadu na to, či konanie začalo na základe návrhu účastníka konania alebo na podnet správneho orgánu. Podklad pre rozhodnutie musí zahŕňať všetky rozhodujúce skutkové a právne významné okolnosti prípadu, pretože len na základe úplných a správnych podkladov môže byť vydané rozhodnutie, ktoré je nielen v súlade so zákonom, ale i spravodlivé. Ak správny orgán pri rozhodovaní nevychádza zo spoľahlivo zisteného stavu veci, jeho rozhodnutie nemôže byť zákonné a je to dôvod pre zrušenie rozhodnutia. Poznať všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie je pre odvolací orgán nevyhnutné na objasnenie rozhodujúcich okolností a je tiež dôležité pre správne posúdenie veci.

Za účelom spoľahlivého zistenia stavu veci a získania potrebných podkladov pre rozhodnutie, nariadil odvolací orgán ústne pojednávanie na Obecnom úrade v Žlkovciach dňa 24.11.2021 o 9:00 hod.

Podľa § 21 ods. 1 zákona o správnom konaní správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný zákon. Ak sa má pri ústnom pojednávaní uskutočniť ohliadka, uskutočňuje sa ústne pojednávanie spravidla na mieste ohliadky.

Ústneho pojednávania konaného dňa 24.11.2021 sa zúčastnili odvolateľ 1, odvolateľ 2, zástupcovia OÚ TT, OOP, zástupcovia obce Žlkovce a zástupca Pôdnej služby.

Ing. Benjamín Brocka v zápisnici uviedol: „Záujem o definovanie zasakovacích pásov ako akúkoľvek hustosiatu oziminu bez rozdielu, pretože realizácia trvalých trávnych porastov nie je ani prakticky ani právne realizovateľná. V prípade využívania minimalizačných technológií v rámci pôdneho bloku požadujeme zrušiť povinnosť vytvárania a definovania zasakovacích pásov.“

Vyjadrenie Michala Šeda: „Nadalej trvám na svojom odvolaní, v ktorom som uviedol ako budem postupovať pri ochrane pred eróziou pôdy. Moje navrhované protierózne postupy, ktoré sú súčasťou odvolania odsúhlasil pôdny znalec pán Bezák. Nadalej zastávam názor, že problém so zaplavovaním mojej parcely vzniká na vyššie položených parcelách, ktoré obrába poľnohospodárske družstvo Žlkovce.“

Obec Žlkovce stojí za stanoviskom pána Bezáka. Považuje ho za zmysluplné a správne a bude hľadať najvhodnejšie riešenie pre obec.

Stanovisko Pôdnej služby: „Akceptujeme odvolanie pána Šeda. Súhlasíme, aby zasakovací pás mohol byť tvorený hustosiatou obilninou, ktorá uvedenú plochu musí kryť minimálne do konca septembra, resp. celé vegetačné obdobie. K odvolaniu poľnohospodárskeho družstva Žlkovce-Ratkovce uvádzame: Aj vzhľadom na stanovisko obce k vážnej situácii v oblasti križovatky ciest II/504 a III/1311 trváme na zabezpečení protieróznej ochrany na uvedených pozemkoch s tým, že súhlasíme s návrhom p. Brocku, aby zasakovacie pásy boli tvorené akoukoľvek hustosiatou obilninou a v prípade, že plochy poľnohospodárskej pôdy v okolí uvedenej križovatky budú obhospodarované ochrannou agrotechnikou, zasakovacie pásy v tejto časti môžu byť nahradené trvalým krytím inou plodinou s využitím ochrannej agrotechniky (no till, strip till).

Na ústnom pojednávaní konanom na Obecnom úrade v Žlkovciach dňa 24.11.2021 užívatelia pozemkov popísali svoje výhrady voči opatreniam uloženým v rozhodnutí OÚ TT, PLO a navrhli spôsoby, ako chcú riešiť situáciu. Z ústneho pojednávania vyplynulo, že je ochota všetkých strán riešiť a realizovať protierózne opatrenia, pričom obec nemá záujem obmedzovať užívateľov pôdy. Odvolateľ 1, odvolateľ 2, zástupcovia obce a Pôdna služba sa dohodli na spoločnom postupe pri vykonávaní protieróznych opatrení zameraných na minimalizovanie množstva erodovaného materiálu s cieľom udržať zrážkovú vodu na horných svahovitých častiach pozemkov tak, aby nestekala na cestu.

Po dohode všetkých strán odvolací orgán uvádza, že odborné stanovisko Pôdnej služby zo dňa 23.3.2021 zostáva v platnosti, avšak sa dopĺňa o možnosť, aby zasakovacie pásy mohli byť tvorené okrem trvalých trávnych porastov aj akoukoľvek hustosiatou obilninou, ktorá uvedenú plochu musí kryť minimálne do konca septembra, resp. celé vegetačné obdobie a v prípade, že plochy poľnohospodárskej pôdy v okolí križovatky II/504 a III/1311 budú obhospodarované ochrannou agrotechnikou, zasakovacie pásy v tejto časti môžu byť nahradené trvalým krytím inou plodinou s využitím ochrannej agrotechniky (no till, strip till).

Odvolací orgán týmto zároveň ukladá OÚ TT, PLO povinnosť vykonať odborný dohľad nad ochranou poľnohospodárskej pôdy a kontrolu vykonávania uložených opatrení v k. ú. Žlkovce, a to v spolupráci s Pôdnou službou v ním stanovenom termíne.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 220/2004 Z.z. každý vlastník poľnohospodárskej pôdy alebo nájomca a správca poľnohospodárskej pôdy je povinný vykonávať agrotechnické opatrenia zamerané na ochranu a zachovanie kvalitatívnych vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a na ochranu pred jej poškodením a degradáciou.

Podľa § 3 ods. 1 písm. c) zákona č. 220/2004 Z.z. každý vlastník poľnohospodárskej pôdy alebo nájomca a správca poľnohospodárskej pôdy je povinný zabezpečiť využívanie poľnohospodárskej pôdy tak, aby nebola ohrozená ekologická stabilita územia a bola zachovaná funkčná spätosť prírodných procesov v krajinnom prostredí.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 220/2004 Z.z. Pôdna služba vykonáva prieskum poľnohospodárskych pôd a v oblastiach ohrozených degradáciou navrhuje ochranné opatrenia zamerané na jej zmiernenie a odstránenie.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 220/2004 Z.z. ak Pôdna služba zistí hrozbu poškodenia poľnohospodárskej pôdy alebo poškodenie poľnohospodárskej pôdy alebo degradáciu poľnohospodárskej pôdy, orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy na jej návrh uloží vlastníčkovi alebo užívateľovi vykonať opatrenia na ochranu pred jej poškodením a degradáciou alebo opatrenia na odstránenie nežiadúceho stavu.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 220/2004 Z.z. erózia poľnohospodárskej pôdy predstavuje úbytok povrchovej najúrodnejšej vrstvy poľnohospodárskej pôdy, úbytok živín, humusu, organickej hmoty, zníženie mikrobiologického života a stratu funkcií pôdy.

Podľa § 5 ods. 2 zákona č. 220/2004 Z.z. vlastník alebo užívateľ je povinný vykonávať trvalú a účinnú protieróznú ochranu poľnohospodárskej pôdy vykonávaním ochranných agrotechnických opatrení podľa stupňa erózie poľnohospodárskej pôdy, ktoré sú:

- a) výsadba účelovej poľnohospodárskej a ochrannej zelene vrátane výsadby rýchlorastúcich drevín,
- b) vrstevnicová agrotechnika,
- c) striedanie plodín s ochranným účinkom,
- d) mulčovací medzplodina kombinovaná s bezorbovou agrotechnikou,
- e) bezorbová agrotechnika,
- f) oševné postupy so striedaním plodín s ochranným účinkom,

- g) usporiadanie honov v smere prevládajúcich vetrov,
- h) iné opatrenia, ktoré určí pôdna služba podľa stupňa erózie poľnohospodárskej pôdy.

Podľa § 5 ods. 3 zákona č. 220/2004 Z.z. ak Pôdna služba zistí eróziu poľnohospodárskej pôdy a nečinnosť vlastníka alebo užívateľa, orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy na jej návrh uloží opatrenia podľa odseku 2.

Vodnou eróziou sa uvoľňuje a následne odplavuje pôdna hmota, čím dochádza k úbytkom biologicky aktívnej vrstvy pôdy, organickej hmoty a živín a rovnako aj k zhoršovaniu pôdnej štruktúry. Z pohľadu dlhodobého negatívneho efektu na produkčnú schopnosť pôdy, a tým pádom aj na udržateľné poľnohospodárstvo, je erózia pôdy chápaná ako významná enviromentálna hrozba. Dlhodobá extrémna erózia môže pri úplnej strate pôdnej hmoty viesť až k zániku pôdy ako takej, pričom sa na povrch dostane pôdotvorný substrát alebo materská hornina. Preto je nevyhnutné, aby všetci vlastníci a užívatelia poľnohospodárskej pôdy vykonávali pôdoochranné opatrenia zamerané na zachovanie kvalitatívnych vlastností a funkcií pôdy a na jej ochranu pred poškodením a degradáciou.

Odborné stanovisko Pôdnej služby zo dňa 23.03.2021 udáva eróziu poľnohospodárskej pôdy na lokalitách „Brehy kanálu Manivier“, „Križovatka ciest II/504 a III/1311“ a „Svahovité plochy v juhovýchodnej časti obce Žlkovce nad rodinnými domami a záhradami“.

Ochranné agrotechnické opatrenia vykonávajú užívatelia, nájomcovia resp. vlastníci poľnohospodárskej pôdy vo vymedzených rizikových lokalitách v k. ú. Žlkovce - trvale.

Podľa § 59 ods. 2 ak sú pre to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí.

Princíp proporcionality je v správnom poriadku vyjadrený požiadavkou, aby práva osôb nadobudnuté dobromyseľne boli postupom správneho orgánu čo najmenej dotknuté a aby správny orgán používal prostriedky donútenia, ktoré osobu čo najmenej postihujú a vedú k cieľu.

OÚ TT, OOP vykonal dôkazy v odvolacom konaní a konštatuje, že na základe vyjadrení odvolateľa 1, odvolateľa 2, zástupcov obce Žlkovce a Pôdnej služby na ústnom pojednávaní, konaného dňa 24.11.2021 na Obecnom úrade Žlkovce, sa všetky strany dohodli na spoločnom postupe pri vykonávaní ochranných protieróznych opatrení poľnohospodárskej pôdy v k. ú. Žlkovce. Na základe uvedeného odvolací orgán v súlade s § 59 zákona o správnom konaní zmenil časť výroku prvostupňového rozhodnutia tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a zároveň doplnil odôvodnenie prvostupňového správneho orgánu o odôvodnenie uvedené vyššie. Učinil tak z dôvodu efektívnosti, rýchlosti a hospodárnosti správneho konania a tiež vzhľadom na to, aby sa nespôsobovali prierahy v správnom konaní a zbytočne sa nezaťažovali účastníci konania. Bol pri tom vedený úvahou, že rozhodnutie odvolacieho orgánu nie je viazané na závery orgánu prvého stupňa, má právomoc samostatne hodnotiť podklady pre rozhodnutie, posudzovať vec po právnej stránke a samostatne rozhodnúť i na základe nových zistených skutočností.

Na základe uvedených skutočností odvolací orgán rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Toto rozhodnutie má povahu verejnej vyhlášky podľa § 26 zákona o správnom konaní a bude vyvesené na úradnej tabuli správneho orgánu, na internetovej stránke správneho orgánu a na úradnej tabuli príslušnej obce v lehote 15 dní. Posledný deň vyvesenia sa považuje za deň doručenia.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu sa podľa § 59 ods. 4 zákona o správnom konaní nemožno ďalej odvolať. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po nadobudnutí právoplatnosti.

Vyvesené dňa: _____ Zvesené dňa: _____

Pečiatka, podpis:

PhDr. Vanesa Šteinerová
vedúca odboru

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00151866 Sufix: 10006

Doručuje sa

Obec Žlkovce, Žlkovce 158, 920 42 Žlkovce, Slovenská republika
Milan Bokor, Žlkovce 213, 920 42 Žlkovce, Slovenská republika
Mária Bokorová, Žlkovce 213, 920 42 Žlkovce, Slovenská republika
Rastislav Stanko, Žlkovce 120, 920 42 Žlkovce, Slovenská republika
Ing. Marcela Stanková, Žlkovce 119, 920 42 Žlkovce, Slovenská republika
Michal Šedo, Pečeňady 43, 922 07 Pečeňady, Slovenská republika
Ing. Martin Daniška, Žlkovce 111, 920 42 Žlkovce, Slovenská republika
Emart s.r.o., Trakovice 1, 919 33 Trakovice, Slovenská republika
SLOV - MART, s.r.o., Kátlovce 342, 919 55 Kátlovce, Slovenská republika
Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum, Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy,
Trenčianska 55, 821 09 Bratislava, Slovenská republika
Poľnohospodárske družstvo Žlkovce-Ratkovce, Ratkovce , 920 42 Ratkovce, Slovenská republika